

Kees de Jager: 'Mij krijgen ze niet' Over leven met een handicap. Uitgeverij Kirjaboek, Amsterdam 2011. ISBN 9789460081095. Zie ook: www.kirjaboek.nl en www.keesdejager.com (Hemofilie/ Lichamelijke Handicaps/ ED/1)

Soort boek/Ziekte/Stijl: Autobiografisch verhaal over de periode 1953- 1980 geschreven door Kees de Jager die geboren werd met de ziekte hemofilie en daardoor gehandicapt raakte. Hij beschrijft gebeurtenissen uit zijn jeugd en zijn leven als volwassen man. Met enige gedichten en muziekteksten, vooral uit de 60er-70er jaren.

Over de schrijver: Kees de Jager groeide op in een gezin met een dominante, extravagante, vaak geestelijk zieke moeder en een sociaal vaardige vader die geen gelukkig huwelijk hadden. Zijn oudere broer Tsjalling ontfermde zich vaak over hem. Kees de Jager was door zijn destijds niet behandelbare bloedziekte hemofilie regelmatig, gedurende langere tijd, opgenomen in ziekenhuizen en niet in staat om naar school te gaan. Toch lukte het hem via zelfstudie tekstschrijver en vormgever te worden en in de tachtiger jaren een eigen reclamebureau op te bouwen. Dit, na een baan bij een drukkerij en een periode in de WAO. Hij werkte eind negentiger jaren als vormgever en public relations assistent bij het Ministerie van Defensie, maar kwam opnieuw in de WAO. Momenteel werkt hij als freelance adviseur, tekstschrijver en vormgever en als adviseur Gehandicapttenbeleid. Zie ook www.keesdejager.com

Korte Beschrijving: Kees beschrijft hoe zij jeugd verliep, hoe hij als jongetje regelmatig langdurig in het ziekenhuis moest liggen, en steeds voorzichtig moest zijn om niet te vallen. Want een val betekende een bloeding, die vaak niet te behandelen was. Kees kreeg dan bloedtransfusies. De bloedingen maakten dat hij steeds ernstiger bewegingsbeperkingen in de gewrichten kreeg, zodat hij als kind al in een rolstoel terecht kwam, en meestal naar het ziekenhuis moest voor bloedtransfusies en behandelingen. Hij beschrijft hoe die ziekenhuisbehandelingen waren, de opnames, de relaties met artsen, verpleegkundigen en andere hulpverleners, de sfeer op de zaal, de hiërarchie tussen de kinderen onderling, het bezoek.

Als een rode draad door het boek is te lezen hoe de moeilijkheden die zijn ouders met elkaar hadden ook zijn leven beïnvloedde. Ook het karakter en de 'geestesziekten' van zijn moeder hadden invloed: was hij als kind opgenomen in het ziekenhuis, dan kwam zijn vader vaak alleen op bezoek omdat zijn moeder er niet tegen kon, een rel zou schoppen of hard zou moeten huilen. Later moest Kees vaak bemiddelen tussen zijn ouders, of rekening houden met 'de ziekte' van zijn moeder. Zij vond ook dat hij niet alleen kon wonen of op pad gaan. Kees verzon dan listen om toch meer zelfstandigheid te hebben of om met een vriend op vakantie te kunnen. Steeds moest hij daarbij rekening houden met bloedingen en opnames, of bezoeken aan de EHBO van het ziekenhuis.

Kees had verschillende vriendinnen. Hij beschrijft hoe hij vriendinnen tegenkwam en waarom er geen vaste relatie uit voorkwam. Daarbij speelden ook vooroordelen van ouders een rol. Ook kreeg hij het voor elkaar om, na verschillende banen en de WAO een eigen bedrijf op te richten, een reclamebureau. Bij vele verhalen staan

gedichten en muziekteksten die illustreren wat Kees meemaakte. Ontroerend, openhartig en regelmatig ook grappig.

Wat viel op: Natuurlijk hoe Kees steeds een eigen weg zoekt waarbij hij steeds terug komt op ‘mij krijgen ze niet’. Maar ook heel veel andere onderwerpen die in dit boek beschreven staan: de verschillen in benadering- en bejegening van hulpverleners van Kees zelf en van zijn ouders. Zeker ook de moeite die Kees moest doen om los te komen van zijn ouderlijk huis en de oplossingen die hij daarvoor verzong. Hoe de kleine Kees zich door het leven bewoog, en wat hij tegen kwam, ook op een ziekenzaal. De vriendinnetjes die hij had en waarom het regelmatig toch geen vaste relatie werd; daar speelden vooroordelen en handicap een rol bij.

Citaten: Pag. 26: ‘Vader brengt me weg. Moeder gaat zelden mee. Zij is vaak ziek en kan er niet tegen. Vooral geestelijk niet. Ze gaat huilen of wordt boos als er iets niet naar haar zin gaat. Ze is venijnig tegen de zusters als ze vindt dat mijn ziekte niet goed behandeld wordt. Dan knokt ze voor me. Niemand kan verbaal tegen haar op, maar toch verliest ze het omdat ze overstuur raakt. Soms bereik je meer door je koest te houden en slim te zijn. Dat heb ik al vlug geleerd in ziekenhuizen. Mij krijgen ze niet.’

Pag.36: ‘Het gaat goed met me. Ik heb nog regelmatig gewrichtsbloedingen, maar die zijn dankzij een infuus met plasma vlugger over dan vroeger. Helaas krijgt de hemofiliekliniek het te druk. Bloedbroeders uit het hele land zijn er nu stamgast geworden. (...) Als ik een bloeding krijg moet ik voortaan naar Dijkzigt in Rotterdam. (...) Dijkzigt is een fabriek. Groot en onpersoonlijk met artsen en verpleegsters die nauwelijks iets van hemofilie weten. Zelfs voor kleine bloedingen waar een poliklinisch infuus voldoende voor is, nemen ze me een paar dagen op.’

Pag.70: ‘De zaal in het Binnengasthuis is lang en smal. Ik lig ergens in het midden. Aan de ene kant een dichte wand, aan de andere kant hoge smalle ramen. Vroeger was het een klooster. Twee rijen van elk tien bedden tegenover elkaar, met daarin voornamelijk oude mannen. Tussen de bedden zijn rails met zachtgele gordijntjes die dichtgetrokken worden voor privacymomenten. Die zijn: als je op de po moet, als je gewassen wordt en als de dokter bij je komt. Andere privacy bestaat niet. Lijden moet publiekelijk, tenzij je te luid lijdt. Dan word je op de badkamer gezet. Al zouden de zusters het willen, een andere ruimte is er niet.’

Pag.124-125: ‘Het is een taai gevecht om me los te maken van thuis, maar mede dankzij mijn auto lukt het steeds beter. Met Hessel ga ik regelmatig uit. Hij heeft het beste met me voor, maar gaat voorzichtig om met het ouderlijk gezag. Zijn tactiek is kleine leugentjes om bestwil. Vriend Karel is voor het grotere werk. (...) Nu ik een eigen auto heb, wil ik met Karel op vakantie naar Duitsland en België. Pa en ma vinden dat te gevaarlijk voor me. (...) Dus gooit Karel er een leugen tegenaan. Hij zegt dat we vanuit het huisadres in Merwedrecht alleen maar dagtochtjes zullen

maken. 'Vooruit dat maar,' zeggen ze. Ondertussen boeken we een pension in de Eiffel en op een zonnige junidag vertrekken we.'

Recensie/Extra: Zie ook : <http://www.keesdejager.com> en <http://www.boekenwurm-en-pleeg.nl>